

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ο.Α.Ε.Ε. Οργανισμός
 Ασφάλισης
 Ελευθέρων
 Επαγγελματιών

ΑΘΗΝΑ, 6 / 10 /2011

Αριθ. Πρωτ. ΔΙΠΣΥΝ/Φ1 / 11/ 78572

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ : ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
 ΤΜΗΜΑ : ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
 ΤΑΧ.Δ/ΝΣΗ : ΑΓ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ 5
 ΠΛΗΡ. : Ε. ΦΑΓΚΡΑ
 ΤΗΛ. : 210-5274375
 FAX. : 210-5220504

ΠΡΟΣ : ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΙΝΑΚΑ Α΄

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ: 56**ΘΕΜΑ: ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΟΝΕΩΝ – ΣΥΖΥΓΩΝ – ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΝΑΠΗΡΩΝ****ΣΧΕΤ: Το αρθρ. 37 του Ν. 3996/2011 (ΦΕΚ 170/Α/05-08-2011)****Το αρ. πρ. Φ. 80000/οικ. 18562/1230/17-8-2011 έγγραφο**

Με τις αρ.50/07, 46/08, 41/09 και 4/10 εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας, γνωστοποιήθηκαν οι διατάξεις που προέβλεπαν τη συνταξιοδότηση γονέων ή συζύγων με ανάπηρα τέκνα βάσει των διατάξεων του αρθρ. 5 του Ν. 3232/04, όπως τροποποιήθηκαν με το αρθρ. 61 του Ν. 3518/06 και το αρθρ. 140 του Ν. 3655/08 και δόθηκαν διευκρινήσεις για το χειρισμό τους.

Με τις διατάξεις του αρθρ. 37 του Ν. 3996/5-8-2011 αντικαθίστανται οι ανωτέρω και παρέχεται πλέον η δυνατότητα συνταξιοδότησης με τη συμπλήρωση 25 ετών ή 7.500 ημερών εργασίας πραγματικής ασφάλισης, ανεξαρτήτως ορίου ηλικίας και χρόνου υπαγωγής στην ασφάλιση σε:

- Γονείς αναπήρων τέκνων
- Συζύγους αναπήρων
- Αδέλφια αναπήρων ατόμων

ΠΡΟΣΟΧΗ: Το δικαίωμα συνταξιοδότησης ασκείται διαζευκτικά από τον ένα γονέα ή αδελφό/η, σε έναν φορέα κύριας και σε έναν φορέα επικουρικής ασφάλισης και δεν ισχύει για χορήγηση δεύτερης σύνταξης (εξ ιδίου δικαιώματος).

Για τη συνταξιοδότηση των προαναφερθέντων προσώπων απαιτούνται αθροιστικά (ανά ομάδα), οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

Α) ΓΟΝΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΩΝ ΤΕΚΝΩΝ

- Ποσοστό αναπηρίας τέκνου 67% και άνω
- Το τέκνο να είναι **άγαμο, να μην εργάζεται και να μη νοσηλεύεται σε ίδρυμα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημόσιου φορέα.**

- Ο γονέας που θα ασκήσει το δικαίωμα θα πρέπει εκτός των απαιτούμενων χρονικών προϋποθέσεων να μη λαμβάνει ήδη σύνταξη από άλλο ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο.
- Κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης **ο έτερος γονέας θα πρέπει να εργάζεται, να μη λαμβάνει και να μη δικαιούται να λάβει σύνταξη από οποιοδήποτε ασφαλιστικό Οργανισμό ή το Δημόσιο και να έχει συμπληρώσει τουλάχιστον 2.400 ημέρες εργασίας ή 8 έτη πραγματικής ασφάλισης εκ των οποίων 600 ημέρες ή 2 έτη τα τελευταία 4 έτη σε φορείς κύριας ασφάλισης ή το Δημόσιο.**
- **Να υποβάλει υπεύθυνη δήλωση** προς τον οικείο ασφαλιστικό του φορέα ή τους φορείς αν συντρέχει ασφάλιση σε περισσότερους του ενός ή το Δημόσιο, **ότι δεν έχει ασκήσει και δεν πρόκειται να ασκήσει στο μέλλον το δικαίωμα συνταξιοδότησης που παρέχει η παρούσα διάταξη.**

Σε περίπτωση λύσης του γάμου μεταξύ των γονέων:

- Το δικαίωμα ασκείται από το γονέα που έχει την επιμέλεια του **ανηλίκου, αναπήρου τέκνου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.**

Λόγω της κατ' εξαίρεση παραχώρησης δικαιώματος συνταξιοδότησης με ευνοϊκότερες προϋποθέσεις από ότι στους λοιπούς ασφαλισμένους, η άσκηση της επιμέλειας κατόπιν συναινετικού διαζυγίου δεν αρκεί για τη συμπλήρωση των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης.

Αντιθέτως, απαιτείται η επιμέλεια του ανήλικου παιδιού να έχει δοθεί στο διαζευγμένο γονέα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Αστικό Κώδικα.

- Αν το παιδί είναι ενήλικο, το δικαίωμα ασκείται από το γονέα που είχε την επιμέλεια όσο ήταν ανήλικο, αν η λύση του γάμου επήλθε πριν την ενηλικίωσή του.
- Εάν η ενηλικίωση επήλθε πριν τη λύση του γάμου, το δικαίωμα ασκείται από έναν από τους γονείς – κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας – με τις προϋποθέσεις που προαναφέρθηκαν.
- Σε περίπτωση που το ανάπηρο παιδί έχει τεθεί σε δικαστική συμπαράσταση λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας το δικαίωμα ασκείται από το γονέα που έχει οριστεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.

Β) ΣΥΖΥΓΟΙ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

- Ποσοστό αναπηρίας συζύγου 80% και άνω.
- Έγγαμος βίος τουλάχιστον 10 ετών πριν την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση.
- Ο σύζυγος του αναπήρου **να μη λαμβάνει και να μη δικαιούται να λάβει σύνταξη από οποιοδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή το Δημόσιο.**

Γ) ΑΔΕΛΦΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

- Ποσοστό αναπηρίας αδελφού 67% και άνω.
- Ο ανάπηρος αδελφός να είναι άγαμος, να μην εργάζεται και να μη νοσηλεύεται σε ίδρυμα με δαπάνη ασφαλιστικού ή άλλου δημόσιου φορέα.

- Για την άσκηση του δικαιώματος από τον αδελφό/η πρέπει, για τουλάχιστον μία πενταετία πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης:

α) να έχει οριστεί δικαστικός συμπαραστάτης του/της αδελφού/ης με αμετάκλητη δικαστική απόφαση λόγω ψυχικής ή διανοητικής διαταραχής ή λόγω σωματικής αναπηρίας ή

β) ο ανάπηρος αδελφός να συνοικεί αποδεδειγμένα με τον αιτούντα τη σύνταξη αδελφό/η και να τον βαρύνει.

Η συνοίκηση και η οικονομική επιβάρυνση θα αποδεικνύονται από τα έντυπα Ε1 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, που υπέβαλε ο αδελφός που βαρύνεται κατά τα τελευταία πέντε έτη που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης.

- Ο αιτών τη σύνταξη να μη λαμβάνει και να μη δικαιούται να λάβει σύνταξη από άλλο ασφαλιστικό Οργανισμό ή το Δημόσιο.

- Επίσης κατά την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης απαιτείται οι δύο αδελφοί να είναι ορφανοί από τους δύο γονείς ή ο εν ζωή γονέας να είναι ανάπηρος με ποσοστό 67% και άνω.

ΑΝΑΣΤΟΛΗ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

A) Αν το παιδί – σύζυγος – αδελφός αναλάβει εργασία ή αυτοαπασχοληθεί, η καταβολή της σύνταξης **αναστέλλεται** για όσο χρόνο διαρκεί η εργασία ή η αυτοαπασχόληση.

B) Σε περίπτωση παύσης της δικαστικής συμπάραστασης αδελφού/ης ή διακοπής της συνοίκησης, η σύνταξη **διακόπτεται** από την ημερομηνία παύσης ή διακοπής αντίστοιχα και **επαναχορηγείται εφόσον συντρέχουν εκ νέου οι προϋποθέσεις του άρθρου 37.**

Σε περίπτωση που το ανάπηρο άτομο εργαστεί ως μισθωτός ή αυτοαπασχολούμενος μετά τη συνταξιοδότηση, τότε ο γονέας, σύζυγος ή αδελφός **υποχρεούται** να δηλώσει την εργασία στο φορέα από τον οποίο συνταξιοδοτείται ώστε η σύνταξη που λαμβάνει να ανασταλεί για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η εργασία.

Την ίδια υποχρέωση δήλωσης έχει ο συνταξιοδοτούμενος αδελφός, σε περίπτωση παύσης της δικαστικής συμπάραστασης ή διακοπής της συνοίκησης προκειμένου να διακοπεί η συνταξιοδότησή του.

Για τους λόγους αυτούς, θα πρέπει επί του σώματος των σχετικών αποφάσεων να αναγράφεται ευκρινώς η υποχρέωση του συνταξιούχου για δήλωση των παραπάνω μεταβολών.

ΠΟΣΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Το ποσό σύνταξης που θα χορηγείται στο γονέα, σύζυγο ή αδελφό δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το πλήρες κατώτατο όριο συνταξιοδότησης λόγω γήρατος που καταβάλλεται κάθε φορά από τον οικείο ασφαλιστικό φορέα.

ΧΡΟΝΟΙ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΛΗΦΘΟΥΝ ΥΠΟΨΗ ΓΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Οι χρόνοι που μπορούν να ληφθούν υπόψη για τη συμπλήρωση των 25 ετών ασφάλισης ή 7.500 ημερών εργασίας είναι:

1. Ο χρόνος πραγματικής ασφάλισης
2. Ο χρόνος προαιρετικής ασφάλισης
3. Ο χρόνος διαδοχικής ασφάλισης

4. Ο χρόνος στρατιωτικής θητείας που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς, κατ' εφαρμογή του Ν. 1358/83.
5. Ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών του αρθρ. 65 του Ν. 1483/84 που αναγνωρίζεται κατόπιν εξαγοράς κατά τα οριζόμενα στην παρ. 18 του άρθρου 10 του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.
6. Ο προβλεπόμενος από την ΕΓΣΣΕ χρόνος απουσίας από την εργασία λόγω κήσης και λοχείας.

ΧΡΟΝΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΗ

1. Χρόνος αναγνώρισης σπουδών
2. Χρόνος αναγνώρισης τέκνων
3. Χρόνος αναγνώρισης ανεργίας
4. Χρόνος προεγγραφής

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις, επέρχεται διαφοροποίηση από τις διατάξεις του άρθρου 140 του Ν. 3655/08 (σχετική η εγκύκλιος 4/2010) και πλέον:

- Παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης σε γονείς αναπήρων και στην περίπτωση που ο έτερος γονέας είναι ασφαλισμένος του **Δημοσίου**.

Δεν παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης σε γονέα αναπήρου τέκνου όταν ο έτερος γονέας:

- Δεν εργάζεται
- Δεν έχει πραγματοποιήσει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης
- Είναι προαιρετικά ασφαλισμένος
- Βρίσκεται σε αποδεδειγμένη ανεργία δηλαδή επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ
- Βρίσκεται σε επιδοτούμενη από το ΙΚΑ ασθένεια
- Είναι εν ενεργεία ασφαλισμένος σε φορέα κύριας ασφάλισης, έχει τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης των 8 ετών, **πλην όμως είναι ήδη συνταξιούχος άλλου φορέα.**

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Η ισχύς του άρθρου 37 του ν. 3996/2011 αρχίζει από την ημερομηνία δημοσίευσής του δηλαδή από 05-08-2011.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Εκκρεμείς αιτήσεις συνταξιοδότησης, για τις οποίες δεν είχε εκδοθεί οριστική απόφαση συνταξιοδότησης έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, θα κρίνονται σύμφωνα με τα ανωτέρω.

**Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
ΓΕΡ. ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ**

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡ/ΝΗ ΤΜ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ**

Ι. ΜΑΡΙΑ